

29.3.2018

Vantaan kaupunki

Pyyntö lahjoituksesta Aalto-yliopistolle kaupunkitaloustieteen professorin perustamiseen

Aalto-yliopisto pyytää kunnioittavasti Vantaan kaupunkia osallistumaan perusteilla olevan kaupunkitaloustieteen professuuriin 363 000 euron lahjoituksella.

Kaupunkitaloustieteen tavoitteena on vastata kaupungistumisen aiheuttamiin monimutkaisiin ongelmiin luomalla yhteyksiä kaupunkitutkimuksen, kaupunkisuunnittelun ja muotoilun välille sekä lisäämällä alan asiantuntijoiden keskinäistä ymmärrystä ja vuorovaikutusta. Suomessa ei ole tällä hetkellä yhtään kaupunkitaloustieteeseen keskittyntä professoria vastaamaan alan opetuksesta ja tutkimuksesta.

Vantaan lisäksi myös Espoon, Helsingin ja Kauniaisten kaupungit ovat ilmoittaneet halukkuutensa tukea perustettavaa professuuria, jolloin kaupunkien lahjoitusten kokonaissumma on 1,9 miljoonaa euroa. Kuntaliitto, Kuntarahoitus Oyj ja Keva ovat sitoutuneet yhteensä 0,6 miljoonan euron lahjoitukseen. Näin professuurin perustamiseen tarvittava pääoma 2,5 miljoonaa euroa on varmistettu.

Professuurin kokonaiskustannus 2,5 miljoonaa euroa perustuu Aalto-yliopiston professoreiden keskipalkkaan ja yleiskuluihin sekä palkan sivukuluihin. Lahjoitusten avulla yliopisto sitoutuu 20 vuoden professuuriin siten, että sekä pääoma että siitä saadut pääomatulot käytetään professuurin aikana. Lahjoitukset voidaan maksaa Aalto-yliopistolle viiden vuoden aikana 2019 – 2023.

Kaupunkitaloustieteen professuurista saadaan paljon hyötyä

Kaupunkitaloustieteen professuuri sijoittuisi hallinnollisesti Aalto-yliopiston taloustieteen laitokselle (kauppakorkeakoulu, 70 %) sekä kiinteistötalouden laitokselle (insinööritieteiden korkeakoulu, 30 %). Professori työskentelisi osana Helsinki Graduate School of Economics (Helsinki GSE) –yksikköä, joka on Aalto-yliopiston, Hankenin ja Helsingin yliopiston yhteinen hanke. Hankkeessa rakennetaan kansainvälisesti kilpailukykyinen taloustieteiden tutkijakoulu ja tutkimusyksikkö. Professuurin sijoittumisella Helsinki GSE –yksikköön pyritään vahvistamaan palkattavan professorin yhteistyötä eri tahojen ja kaupunkitaloustieteen tieteenalan kanssa.

Professuurin perustamisella tavoiteltavia keskeisimpiä hyötyjä ovat:

1. tuottaa merkittävästi lisää kaupunkitaloustieteen moderneja metodeita hallitsevia ja ko. kysymyksistä kiinnostuneita maistereita ja tohtoreita,
2. koota yhteen tiiviimmäksi yhteisöksi kaupunkitaloustieteen olemassa olevia tutkijoita sekä kiinnittää yhteisö vahvemmin kansainväliseen kaupunkitaloustieteen tiedeyhteisöön

29.3.2018

sekä se, että

3. vahvistunut kaupunkitaloustieteen Suomessa toimiva tutkijayhteisö tuottaa kasvavan määrän muun yhteiskunnan, kuten kaupunkien ja kuntaorganisaatioiden, näkökulmasta kiinnostavaa akateemista tutkimusta.

On myös huomattava, että Aallon, Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston yhteinen Kaupunkiakatemia tarjoaa houkuttelevan monitieteisen tutkimusyhteisön ja mielenkiintoisen tutkimusympäristön kaupunkitaloustieteen osaajille. Aalto-yliopisto tekee myös yhteistyötä Helsingin yliopiston Kaupunkitutkimusinstituutin kanssa, mikä edesauttaa pääkaupunkiseudun kaupunkiteemoista kiinnostuneiden tutkijoiden yhteistyötä ja tarjoaa kaupunkitaloustieteen tieteenalalle ja professorille mahdollisuuden tiiviiseen yhteistyöhön muiden kaupunkiteemoista kiinnostuneiden tutkijoiden kanssa.

Toteutuessaan professuuri tuottaa opetusta kaupunkitaloutta sivuavien aineiden opiskelijoille (erityisesti kiinteistötalous ja Urban Studies & Planning -ohjelma, sekä esimerkiksi maankäytön suunnittelu, yhdyskuntasuunnittelu, ja liikennetekniikka).

Täydennän mielelläni hakemustamme tarvittaessa.

Kunnioittaen,

Ilkka Niemelä
Rehtori
Aalto-yliopisto
president@aalto.fi

Liite 1 Esimerkkejä opetus-, tutkimus- ja yhteistyökohteista
Liite 2 Aalto-yliopiston lahjoittajasuhteet
Liite 3 Aalto-yliopiston professuurin lahjoittamisen prosessi
Liite 4 Lahjakirja (puuttuvat tiedot täydennetään ennen allekirjoitusta)

29.3.2018

Liite 1**Esimerkkejä opetus-, tutkimus- ja yhteistyökohteista****Kaupunkitaloustieteen professuurilla kehitetään uudenlaista osaamista**

Kaupunkitaloustieteen merkitys kaupunkien keskeisten päätösten tukena on kasvussa. Uudella professuurilla pyritään varmistamaan, että kaupunkisuunnittelun alueelle saadaan jatkossa vahvaa asiantuntemusta ja uudenlaista osaamista. Esimerkkejä kaupunkitaloustieteen opetus- ja tutkimuskohteista ovat:

- Maankäytön ja kaavoituksen kokonaistaloudelliset vaikutukset
- Liikennejärjestelyjen vaikutukset
- Julkisten palveluiden sijoittumisen ja hinnoittelun vaikutukset
- Tulo- ja väestöryhmien alueellisen eriytymisen syyt ja vaikutukset
- Kiinteistöjen ja maan verotus ja niiden vaikutukset
- Yritysten sijoittumispäätökset

Esimerkkejä yhteistyömahdollisuuksista

1. Yhteistyön runkona toimii Aallon järjestämä vuosittaisen yhteistyötapaamisen, jossa
 - a. Tutkijat esittelevät käynnissä olevaa tutkimusta
 - b. Yhteistyökumppanit käyvät läpi heidän kannaltaan kiinnostavia käynnissä olevia hankkeita, joissa he näkevät yhteistyömahdollisuuksia
2. Käynnistetään keskustelu opinnäytetöihin liittyvästä jatkuvasta yhteistyöstä maisteritasolla.
 - a. Tavoitteena on, että yhteistyöorganisaatioiden kanssa löydetään ko. organisaatioiden kysymyksiin liittyviä opinnäytetöiden aiheita.
 - b. Opinnäytetyöyhteistyö avaa opinnäytteen keskusteluyhteyden yhteistyöorganisaation ja tutkijayhteisön, erityisesti opinnäytteen ohjaajan, välillä.
3. Tiedeyhteisön toimintaan osallistuminen
 - a. Yhteistyöorganisaatioiden palkkalistoilla on henkilöitä, jotka voisivat työnsä puitteissa luontevasti osallistua tiedeyhteisön toimintaan
 - b. Yhteistyöorganisaatio huolehtii siitä, että nämä henkilöt ovat Aallon tiedossa ja Aalto huolehtii siitä, että tiedeyhteisön aktiviteetit, kuten seminaaritoiminta, ovat ko. ryhmän saavutettavissa.

29.3.2018

Liite 2**Aalto-yliopiston lahjoittajasuhteet**

Aalto-yliopisto ylläpitää ja kehittää hyviä ja monipuolisia lahjoittajasuhteita ja tarjoaa lahjoittajille mahdollisuuden osallistua yliopiston kehittämiseen.

Aalto-yliopisto kunnioittaa lahjoittajan oikeuksia antamalla ajankohtaista tietoa siitä, miten lahjoituksia käytetään huomioiden lahjoittajan yksityisyyden ja kunnioittaen lahjoittajan toiveita.

Lahjoittajiin pidetään säännöllisesti yhteyttä. Lahjoittajaviestintä toteutetaan vuosittain lahjoittajraportin muodossa, jossa viestitään varojen käytöstä, varainhankinnan tuloksista ja kuluista, sijoitustoiminnan tuloksista sekä lahjoittajatapahtumista.

Aalto-yliopisto tiedottaa sijoitustoimintansa tuloksista säännöllisesti. Lisäksi yliopiston tilinpäätöksessä ja vuosikertomuksessa avataan laajemmin yliopiston sijoitustoimintaa ja sijoitussalkkua.

Aalto-yliopisto osoittaa kiitollisuuttaan lahjoittajille järjestämällä seminaareja, tutustumiskäyntejä, lahjoittajatilaisuuksia ja muita korkeatasoisia tapahtumia. Suurimpia lahjoittajia voidaan huomioida erilaisilla nimikkojärjestelyillä. Yliopisto julkaisee verkkosivuilla ajantasaista tietoa mahdollisuuksista lahjoittajien huomiointiin ja näkyvyyteen. Poikkeuksen muodostavat mahdolliset valtion vastinrahoitetut kampanjat, joissa noudatetaan valtion viranomaisten reunaehtoja lahjoitusten ja lahjoittajien huomiointissa.

Aalto-yliopiston tavoitteena on rakentaa pitkäjänteisiä lahjoittajasuhteita tarjoamalla monipuolisia lahjoitusmahdollisuuksia ja lahjoitusjärjestelyjä yksityisille henkilöille, säätiöille, yrityksille ja muille lahjoittajatahoille. Lahjoittajille tarjotaan oikeudellista neuvontaa testamentti- ja muissa lahjoitusjärjestelyissä.

Lahjoittajasuhteiden lisäksi Aalto-yliopisto pyrkii luomaan merkittävää tutkimusyhteistyötä yritysten kanssa. Yliopiston kaikessa toiminnassa vastikkeettoman lahjoituksen ja vastikkeellisen yhteistyön välillä tehdään selkeä ero.

Kaupunkitaloustieteen professuuri – Taloustieteen laitoksen yhteydenpito

Keskusteluissa mahdollisten rahoittajatahojen kanssa on noussut esiin rahoittajien halu varmistua siitä, että rahoittajatahojen tarpeenmukainen yhteistyö palkattavan professorin sekä laajemminkin kaupunkitaloustieteen tieteenalan kanssa saadaan järjestettyä.

Yhteistyön pohja

Aallon taloustieteen laitos on syksystä 2015 asti rakentanut taloustieteen laitoksella systemaattista tapaa yliopiston yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen hoitamiseksi. Keskeisenä ratkaistavana kysymyksenä on ollut, miten käytännössä yhteistyö pitää organisoida, jotta ilmiselvät taloustie-

29.3.2018

teen akateemisen toiminnan sekä muualla yhteiskunnassa tapahtuvan päätöksenteon ja valmistelun synergiat saadaan löydettyä ja hyödynnettyä.

Yhteistyömallien hahmottamiseksi on hyvä ymmärtää kummankin osapuolen tarpeita.

Akateemisen toiminnan ytimessä on korkeatasoinen tutkimus, ja tutkimukseen perustuva opetus. On tärkeä huomata, että yhteiskunnallinen vuorovaikutus nojaa kiinteästi korkeatasoiseen tutkimukseen ja ykköstutkijoiden osaamiseen. Mikäli korkeatasoista tutkimusta ei tehdä, ei myöskään yhteiskunnallista vuorovaikutusta voi harjoittaa.

Akateemisesta näkökulmasta yhteiskunnallinen vuorovaikutus on kestäväällä pohjalla, mikäli seuraavat kriteerit täyttyvät:

1. yhteistyöllä on yhteiskunnallista vaikuttavuutta,
2. yhteistyö on sisällöllisesti lähellä tutkijoiden osaamista ja akateemisia intressejä ja
3. yhteistyö avaa mahdollisuuksia tutkimuksen ja/tai opetuksen saralla.

Yhteistyökumppanit tuntevat omat tarpeensa meitä paremmin. Käydyssä keskustelussa on korostunut erityisesti osaajien rekrytointitarve. Toinen esiin noussut tarve on yhteistyöorganisaatioiden halu suoraan yhteistyöhön kaupunkitaloustieteen professorin ja laajemminkin tutkijayhteisön kanssa.

Osaajatarpeeseen professuuri vastaa todennäköisesti hyvin ilman erityistä organisoitumista yhteistyötahojen kanssa. Aktiivinen ja osaava professori houkuttelee opiskelijoita tieteenalalleen, joista suuri osa siirtyy opintojen jälkeen akateemisen maailman ulkopuolelle työmarkkinoiden käytettäväksi.

Suora yhteistyö tutkijayhteisön ja rahoittajatahojen kesken vaatii molemmilta osapuolilta aktiivisuutta myös professuurin perustamisen jälkeen. Tällaisia yhteistyömuotoja voivat olla esimerkiksi dataan liittyvä yhteistyö, opinnäyteyhteistyö sekä yksittäisiin yhdessä sovittuihin kysymyksiin liittyvät hankkeet.

Tärkeää on huomata, että on olemassa tilanteita, joissa vahvaakin synergiaa on saatavissa. On olemassa kuitenkin myös tilanteita, joihin yhteistyö akateemisen ja julkisen päätöksentekijän välillä ei ole hyvä ratkaisu. Yhteistyömahdollisuudet löytyvät, kunhan saamme toimivan toiminnallisen tason keskusteluyhteyden auki.

Yhteistyön käytännön järjestelyistä

1. Yhteistyön runkona toimii Aallon järjestämä vuosittaisen yhteistyötapaamisen, jossa
 - a. Tutkijat esittelevät käynnissä olevaa tutkimusta
 - b. Yhteistyökumppanit käyvät läpi heidän kannaltaan kiinnostavia käynnissä olevia hankkeita, joissa näkevät yhteistyömahdollisuuksia
2. Käynnistetään keskustelu opinnäytetöihin liittyvästä jatkuvasta yhteistyöstä.
 - a. Tavoitteena on, että yhteistyöorganisaatioiden kanssa löytäisimme ko. organisaatioiden kysymyksiin liittyviä opinnäytetöiden aiheita.
 - b. Opinnäytetyöyhteistyö avaa opinnäytteen keskusteluyhteyden yhteistyöorganisaation ja tutkijayhteisön, erityisesti opinnäytteen ohjaajan, välillä.
3. Tiedeyhteisön toimintaan osallistuminen
 - a. Yhteistyöorganisaatioiden palkkalistoilla on henkilöitä, jotka voisivat työnsä puitteissa luontevasti osallistua tiedeyhteisön toimintaan

29.3.2018

- b. Yhteistyöorganisaatio huolehtii siitä, että nämä henkilöt ovat Aallon tiedossa ja Aalto huolehtii siitä, että tiedeyhteisön aktiviteetit, kuten seminaaritoiminta, ovat ko. ryhmän saavutettavissa.

Liite 3

Aalto-yliopiston professuurin lahjoittamisen prosessi

Aalto-yliopistossa lahjoitusprofessori tarkoittaa erillisen käyttötarkoitukseen ohjattua lahjoitusta. Lahjoitukselle perustetaan sidottu rahasto, joka esitetään kirjanpitoasetuksen mukaan taseessa omana eränään (KPA 1:6 §). Sidottujen rahastojen varat ovat mukana Aalto-yliopiston säätiön sijoituspääomassa, ja säätiö tulouttaa niiden pääomalle vuosittain sijoitustoiminnan tuoton mukaisen tuoton.

Professuurin alasta sovitaan lahjoittajan ja Aalto-yliopiston kesken. Lahjoituksen yhteydessä voidaan myös sopia siitä, millä tavalla Aalto-yliopisto pitää yhteyttä lahjoittajaan lahjoitusprofessoriin liittyvissä asioissa. Lahjoittaja ei kuitenkaan voi osallistua professorin valintaan eikä opetuksen tai tutkimuksen sisältöä koskevaan päätöksentekoon.

Lahjoituksesta sovitaan lahjakirjalla, jossa on vähintään seuraavat tiedot:

- lahjoittajan nimi ja Y-tunnus/henkilötunnus
- lahjoituksen käyttötarkoitus (lahjoitusprofessuurin ala)
- lahjoituksen määrä ja maksuaikataulu
- pankkitili, jolle lahjoitus maksetaan
- tiedon siitä saako Aalto-yliopisto julkistaa lahjoittajan nimen

Lahjoituksen yhteydessä voidaan sopia professuurin nimeämisestä lahjoittajan tahtoa kunnioittavalla tavalla. Professuurit nimetään lähtökohtaisesti edesmenneiden merkkihenkilöiden mukaan. Professuureja ei nimetä yritysten tai yhteisöjen mukaan. Kun lahjoittajia on useampia samaan professuuriin, nimeämiseen tarvitaan yhteisymmärrys kaikkien lahjoittajien ja Aalto-yliopiston kesken.